

Enrum, verder de Zuiderstraat in

Het pand tegenover de Kerkbuurt (een naam van na de oorlog) werd bewoond door "Leeuw en vrouw Leeuw" Ze deden in zaken en hadden een kruideniersbedrijf, maar het had dunkt me niet veel om het lijf. De winkel was altijd netjes op orde, het waren trouwens ook keurige mensen, maar een drukke zaak was het niet. Later, en nu nog is er de bloemenzaak van Scholtens gevestigd. Scholtens (ik meen Derk) was indertijd tuinman bij dokter Posthumus. Mevrouw Posthumus had een prima meid aan het werk. De tuinman en de meid kwamen natuurlijk wel met elkaar in contact. Dokter had een grote tuin en je hoeft elkaar niet altijd stroef voorbij te lopen, enfin ze zijn met elkaar getrouwd en hebben zich in het pand van Leeuw gevestigd. Het is een goede beslissing geweest, dat blijkt wel. Het huis ernaast, eigenlijk een boerderijtje, is bewoond geweest door een familie Kerkhof (een van de mannen heette Rainer) daarna door de familie Baarveld. Ze hadden wat vee. Maar tegenover Baarveld, aan de noordzijde van de straat dus, daar gebeurde meer. Hier ronkten de machines. Hier had je de schoenfabriek van Wilkens. Aan de voorzijde het woonhuis en daarachter de fabriek. Het huis werd bewoond door "Wilkens en vrouw Wilkens" Hij werd wel "Janske" genoemd want het was een klein manneke. Hij zal waarschijnlijk Johannes hebben geheten. Hij had de leiding in de fabriek. En daar werd hard gewerkt. De machines stonden op de bovenverdieping. Als je de brede trap opging en je kwam boven dan was het een en al bedrijvigheid. Aan de linkerkant Westzijde dus, draaide bovenin een aandrijfjas, Deze was met een riem verbonden met een elektromotor. Alle machines aan die zijde waren weer met een riem die over poelies liep aangesloten op die erg lange aandrijfjas
Al behoefde er maar 1 machine gebruikt te worden dan moest bovenin toch de hele zaak draaien. En dat was altijd een leuk gezicht. Tussen de poelies draaiden ringen die heen en weer gingen en de as schoonhielden. Wel kon je een machine stilzetten door de riem te verschuiven, maar de hele dag had je het monotone geluid van het bedrijf. Er werden dus schoenen gefabriceerd en die moesten verkocht worden
Het bedrijf werd gerund door 2 broers. 1 was voor de productie en de andere voor de verkoop De naam van de andere broer is mij niet bekend, maar het was een echte vertegenwoordiger. Het was een joyeuze baas, had een prima voorkomen en reed altijd in een mooie auto. Deze auto huurden ze van Bakker in Mensingeweer. Plm. 1930 was het een 4-persoons Ford cabrio, met een crèmekleurig linnendak, een wagen dus waar je wel mee voor den dag kon komen. De nummerplaat vermeldde het nummer A-690. De zaak heeft een glorietijd gehad maar ging zoals zoveel fabriekjes ter ziele. De broer is vertegenwoordiger geworden van een gerenommeerd merk, vestiging Nijmegen en Janske heeft geprobeerd zich te redden met particuliere verkoop. In het woonhuis was aan de rechterkant een gedeelte ingericht als winkel er werd iemand op pad gestuurd voor verkoop. Er werd een auto gehuurd van Medendorp. Medendorp was een fietsenmaker in het Centrum en het merk van de auto was Citroen. Maar het liep niet meer, de zaak ging dicht en in de fabriek kwam een timmerbedrijf. Een mens eindigt vaak zoals hij is begonnen en zo ging het ook Janske. Hij heeft nog een tijdje schoenen staan flikken in de Poelestraat in Groningen Dat was het bedrijf

Wilkens. De Zuiderstraat was een straat waar nog veel meer gebeurde dus die straat lopen we zeker verder door.

Karst Jan (Kasjan)